

بِسْمِ تَعَالَى



دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان  
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

**طرح دوره دروس نظری و عملی**

## مشخصات درس:

۳	تعداد دانشجو	پرستاری	گروه آموزشی
۱	تعداد واحد	کارآموزی مراقبت های ویژه	عنوان درس
۱۴۰۱/۰۷/۰۲ ۱۴۰۱/۰۷/۳۰	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
شنبه ها و یکشنبه های هر هفته از ساعت ۷/۳۰ الی ۱۲/۳۰	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
-	دروس پیش نیاز	خانم سمیرا بیگمردی - خانم مینا بیت الهی	مدرس/مدرسین درس
بخش دیالیز بیمارستان امام رضا سیرجان	محل برگزاری	سمیرا بیگمردی	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)	عملی	نوع واحد (نظری/عملی)

## شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

این درس شامل مراقبت های پرستاری اختصاصی از بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه (دیالیز) است. محتوی درس کارآموزی مراقبت های ویژه به دانشجویان مقطع کارشناسی رشته پرستاری کمک می نماید ضمن تلفیق دانش و مهارت های فراگرفته و با بکارگیری مهارت های تفکر خلاق، امر مراقبت از مددجویان نیازمند به مراقبت های همودیالیز را مبتنی بر اصول اخلاقی به عهده گیرد.

## هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.  
آشنائی با نحوه مراقبت از بیمار بستری در بخش دیالیز و کسب مهارت بالینی در امر مراقبت از بیمار بستری در این بخش با استفاده از اصول و مفاهیم آموخته شده در واحد نظری

## روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث‌های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

- |                                     |                             |                                     |                       |
|-------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------|-----------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> | روش تدریس مبتنی بر حل مسئله | <input checked="" type="checkbox"/> | روش تدریس سخنرانی     |
| <input type="checkbox"/>            | روش تدریس ایفای نقش         | <input checked="" type="checkbox"/> | روش تدریس بحث گروهی   |
| <input checked="" type="checkbox"/> | روش تدریس مبتنی بر کار تیمی | <input checked="" type="checkbox"/> | روش تدریس پرسش و پاسخ |
| <input type="checkbox"/>            | روش تدریس اکتشافی           | <input type="checkbox"/>            | روش تدریس نمایشی      |
| <input checked="" type="checkbox"/> | روش تدریس در گروه‌های کوچک  | <input type="checkbox"/>            | روش تدریس آزمایشگاهی  |

سایر موارد: ...

## مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

<input type="checkbox"/>	جزوه	<input type="checkbox"/>	پاورپوینت
<input checked="" type="checkbox"/>	کتاب	<input checked="" type="checkbox"/>	فیلم آموزشی
<input checked="" type="checkbox"/>	وایت برد	<input type="checkbox"/>	نرم افزار
<input type="checkbox"/>	تصویر	<input type="checkbox"/>	ماکت
<input type="checkbox"/>	چارت	<input checked="" type="checkbox"/>	لوازم واقعی
<input type="checkbox"/>	فایل صوتی	<input type="checkbox"/>	پوستر

سایر موارد: ...

## تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور منظم در کلاس
- فعالیت و مشارکت در کلاس
- شرکت در آزمون درس
- تحقیق و ارائه کنفرانس

## نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

<input type="checkbox"/>	سئوالات چند گزینه ای	<input checked="" type="checkbox"/>	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
<input type="checkbox"/>	سئوالات صحیح-غلط	<input checked="" type="checkbox"/>	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
<input checked="" type="checkbox"/>	کار عملی	<input checked="" type="checkbox"/>	سئوالات شفاهی
<input type="checkbox"/>	چک لیست مشاهده عملکرد	<input type="checkbox"/>	سئوالات جور کردنی
		<input checked="" type="checkbox"/>	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
	رعایت قوانین و مقررات	٪۱۰
۱	حضور و فعالیت در کلاس	٪۱۰
۲	مسئولیت پذیری	٪۱۰
۳	تحقیق و کنفرانس	٪۱۰
۵	تکمیل لاگ بوک به نحو صحیح	٪۲۰
۶	امتحان پایان کارآموزی	٪۴۰

## سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- رفتار حرفه ای (حضور فعال در کلاس و.....)
- مشارکت فعال در یادگیری مباحث
- سایر موارد در صورت وجود قید گردد:
- زیر بنای علمی مناسب جهت فراگیری مطالب مورد تدریس را کسب نماید.
- با استفاده از بحث های مطرح شده، معلومات خود را از طریق مطالعات کتابخانه ای گسترش دهند.
- مسئولیت یادگیری هر چه بیشتر خود را به عهده گرفته و تحت نظر مدرس مربوطه برنامه های آموزشی خود را دنبال نمایند.
- به طور مداوم، منظم و مرتب بدون غیبت در کلاس های درس حضور یافته و در بحث های علمی شرکت موثر داشته باشند.
- با آمادگی کامل در جلسات آزمون نظری پایان ترم شرکت کنند.
- غیبت در کلاس نباید از حد مجاز بیشتر باشد.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

### برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	آشنایی با بخش دیالیز، تجهیزات و راه اندازی آن و برقراری ارتباط با بیماران دیالیز و خانواده آنها	قسمت های مختلف بخش، دستگاه های مختلف در بخش، قسمت های مختلف هر دستگاه، ست و پرایم کردن دستگاه ها و ارتباط درمانی مناسب با بیمار آشنا گردد.	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ قسمت های مختلف بخش و کاربرد آنها را شرح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ انواع مختلف دستگاه های همودیالیز را شناسایی کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ قسمت های مختلف دستگاه های دیالیز را شناسایی کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ ست و پرایم کردن دستگاه را انجام دهد و بیمار را جهت شروع همودیالیز آماده نماید(حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ با بیمار ارتباط برقرار نماید (حیطه عاطفی).</li> <li>❖ در صورت نیاز معاینه فیزیکی انجام دهد(حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ علائم حیاتی قبل، حین و بعد از دیالیز را کنترل کند(حیطه روانی حرکتی).</li> <li>❖ نوع و ترکیب فیلتر های سیستم تصفیه آب (RO) را بشناسد(حیطه شناختی).</li> </ul>	خانم مینا بیت الهی
۲	آشنایی با اصول همودیالیز و انواع صافی ها راه های دستیابی عروقی و انواع کاتترها رعایت اصول کنترل عفونت و داروهای	اصول همودیالیز، اقدامات لازم جهت شروع همودیالیز، راه های دسترسی عروق و مراقبت های پرستاری مربوطه، انواع محلول های دیالیز، انواع صافی ها، انواع انتی کواگولانت ها، اصول کنترل	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ اصول اولیه مکانیسم همودیالیز را بیان کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ اقدامات لازم برای انجام همودیالیز را بیان کند(حیطه شناختی).</li> </ul>	خانم مینا بیت الهی

	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ انواع دستیابی عروقی را شرح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ اصول کنترل عفونت را رعایت کند (حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ اصول مراقبت پرستاری در دستیابی عروقی را توضیح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ انواع محلول های دیالیز و اندیکاسیون استفاده آن را بیان نماید(حیطه شناختی).</li> <li>❖ انواع صافی و تفاوت های آن را بیان نماید(حیطه شناختی).</li> <li>❖ نحوه انتخاب صافی را شرح دهد(حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ انواع آنتی کوآگولانت را نام ببرد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ اقدامات معیارهای شروع و نحوه تجویز آنتی کوآگولانت را انجام دهد(حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ آلارم های دستگاه را شناسایی و اقدامات لازم را انجام دهد(حیطه روانی - حرکتی).</li> </ul>	<p>عفونت و آلارم های دستگاه آشنا گردد.</p>	<p>آنتی کوآگولانت</p>	
<p>خانم مینا بیت الهی</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ عوارض حاد حین دیالیز و مراقبت های پرستاری مربوطه را بیان کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ آموزش های لازم به بیمار و خانواده وی برای پیشگیری از عوارض حاد و مزمن و ارتقاء کیفیت زندگی را شرح دهد (حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ داروهای رایج، اندیکاسیون ها و عوارض آنها را بیان کند (حیطه شناختی).</li> <li>❖ بیمار را به دستگاه دیالیز وصل کند و آموزش های لازم را به بیمار و خانواده بدهد(حیطه روانی - حرکتی).</li> <li>❖ بیمار را آف کند و آموزش های لازم را به بیمار و خانواده بدهد(حیطه روانی - حرکتی).</li> </ul>	<p>عوارض حاد و مزمن حین دیالیز و مراقبت های مربوطه، داروهای رایج بخش و نحوه صحیح و اصول وصل کردن بیمار به دستگاه و آف کردن بیمار آشنا گردد و انجام دهد.</p>	<p>آماده سازی دستگاه همودیالیز وصل کردن بیمار به دستگاه دیالیز آف کردن بیمار از دستگاه همودیالیز کنترل و مراقبت بیماران دیالیز داروهای رایج بخش</p>	<p>۳</p>
<p>خانم مینا بیت الهی</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ مکانیسم دیالیز صفاقی را بیان کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ انواع دیالیز صفاقی را شرح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ اندیکاسیون های دیالیز صفاقی را بیان کند(حیطه شناختی).</li> </ul>	<p>مکانیسم دیالیز صفاقی، کفایت دیالیز و اصول تغذیه در دیالیز صفاقی و همودیالیز آشنا گردد.</p>	<p>آشنایی با کفایت در دیالیز آشنایی با دیالیز صفاقی تغذیه در دیالیز صفاقی و همودیالیز</p>	<p>۴</p>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>❖ انواع کاتترها در دیالیز صفاقی را بیان نماید(حیطه شناختی).</li> <li>❖ انواع مایع دیالیز صفاقی را شرح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ روشهای تغذیه در دیالیز صفاقی را بیان نماید(حیطه شناختی).</li> <li>❖ عوارض دیالیز صفاقی را شرح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ معایب و محاسن دیالیز صفاقی را با همودیالیز مقایسه کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ اصول تغذیه در بیماران تحت درمان با همودیالیز را بیان نماید(حیطه شناختی).</li> <li>❖ اهمیت تغذیه در بیماران دیالیزی را شرح دهد(حیطه شناختی).</li> <li>❖ چگونگی بررسی کفایت دیالیز را بیان کند(حیطه شناختی).</li> <li>❖ عوامل موثر در کفایت دیالیز را بیان کند(حیطه شناختی).</li> </ul>		
--	---	--	--

## منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله  
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

1. Urden, L.D., K.M. Stacy, and M.E. Lough, Critical care nursing, diagnosis and management, 7: critical care nursing. 2013: Elsevier Health Sciences.
2. Fauci, A.S., et al., Harrison's Principles of Internal Medicine, McGraw-Hill, 2008, Medical Publishing Division.

۳. ذاکری مقدم ، معصومه / علی اصغرپور ، منصوره : مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های ، C.C.U I.C.U و دیالیز ، تهران، انتشارات اندیشه رفیع ، ۱۳۸۷ ، چاپ ششم گروه نویسندگان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. پرستار و دیالیز. تهران. چاپ سها ۱. پائیز ۱۳۸۸.

۴. فاطمه بهرام نژاد، نداشتنایی، پروانه عسگری، مسعود چهری / مراقبت های جامع پرستاری در بخش های مراقبت های ویژه دیالیز، CCU، ICU، انتشارات جامعه نگر، ۱۴۰۱ چاپ اول

5. national kidney foundation.ir

6. kdo.ir

۷. عسگری ، م . سلیمانی ، م . کتاب جامع مراقبت های پرستاری ویژه در بخش های U.C.C ، U.C.I و دیالیز ، نشر بشری . آخرین چاپ

8. Linda D. Urden, Kathleen M. Stacy, Mary E. Lough. Critical Care Nursing, Diagnosis and Management. 8th Edition. John Willey & Sons, Elsevier; 2018. (last edition)
9. Brunner and Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing, 2022. (last edition)